

Titulació	Tipus	Curs
Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Maria Eulalia Bonet Alsina

Correu electrònic: eulalia.bonet@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cal tenir coneixements bàsics de fonètica, fonologia i morfologia de la llengua catalana, i un cert domini de la tècnica de transcripció fonètica.

Objectius

Els objectius formatius són els següents:

- (i) que l'estudiant pugui identificar i analitzar les propietats acústiques i articulatòries dels sons del català, en espectrogrames i en palatogrames, respectivament;
- (ii) que pugui transcriure fonèticament fragments de varietats dialectals diferents;
- (iii) que pugui discernir quines són les propietats fonètiques més adequades per a un text oral formal i les pugui dur a la pràctica.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua catalana, l'evolució al llarg de la història i l'estructura actual.
- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats que facilitin el treball en equip.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Interpretar els factors polítics, socials i culturals que condicionen l'ús de la llengua catalana i la seva evolució al llarg de la seva història i en l'actualitat.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Adequar els coneixements sobre les propietats internes i externes de la llengua a les diferents condicions d'ús.
2. Analitzar els principis de la semàntica lèxica que afecten l'estructura interna de les paraules i la seva combinatòria sintàctica.
3. Analitzar estructures lingüístiques.
4. Analitzar les estructures sintàctiques de l'oració simple, complexa, modalitzada i discursivament marcada.
5. Analitzar les propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua actual que més problemàtica susciten.
6. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
7. Aplicar els principis de correcció que requereix la llengua estàndard i els diferents registres i varietats.
8. Descriure els processos combinatoris de creació d'unitats lingüístiques.
9. Descriure les característiques articulatòries dels sons del català.
10. Descriure les diferències lingüístiques entre les diferents varietats dialectals de la llengua.
11. Descriure l'evolució històrica de l'ús de la llengua catalana.
12. Determinar tipus de registre sobre bases fonològiques, morfològiques, sintàctiques i semàntiques.
13. Distingir el gènere gramatical del gènere natural.
14. Distingir els factors gramaticals i pragmàtics que determinen la interpretació global de l'oració.
15. Expressar-se amb correcció ortofònica en català estàndard.
16. Fer treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
17. Identificar correctament les unitats lingüístiques.
18. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
19. Identificar els factors pragmàtics que condicionen l'ús de les diverses estructures lingüístiques.
20. Identificar i descriure els processos de flexió, derivació, composició i lexicalització.
21. Identificar les causes de la variació derivades del registre.
22. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
23. Identificar l'origen dels errors en l'ús de la llengua per parlants no nadius.
24. Interpretar la problemàtica i les condicions de l'ús de la llengua catalana al llarg de la seva història en una societat multicultural.
25. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per a fer-ne una anàlisi crítica.
26. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
27. Planificar, organitzar i fer treballs en equip.
28. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
29. Produir textos escrits i orals amb correcció normativa.
30. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
31. Situar els textos orals i escrits catalans en el temps i en l'espai.
32. Solucionar els errors en l'ús de la llengua per parlants no nadius.
33. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.
34. Utilitzar recursos tecnològics (digitals i audiovisuals) per a l'adquisició del coneixement i les seves aplicacions en llengua i literatura.

Continguts

1. Introducció. Fonètica articulatòria i fonètica acústica. Transcripció fonètica ampla i transcripció fonètica estreta.

2. Propietats articulatòries i acústiques dels sons del català. Vocals, consonants, sons en contacte. Implementació

fonètica dels processos fonològics. Diferències dialectals en la realització de sons.

3. Trets prosòdics. Durada segmental, accent i entonació.

4. Qüestions d'ortofonia i estàndard oral. Relació entre qüestions de fonètica catalana i la fixació de l'estàndard oral.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats a través del Campus Virtual	63,5	2,54	1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34
Exposició de temes i pràctiques a classe	74	2,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34
Tipus: Supervisades			
Assessorament per a treballs i exercicis	9	0,36	1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34

L'explicació de la matèria es combinarà amb exercicis d'anàlisi acústica de sons i de seqüències de parla amb l'ús del programa Praat i amb exercicis d'interpretació de palatogrames. Es faran pràctiques de transcripció fonètica de varietats dialectals diferents, inclosa la pròpia, i es faran exercicis i presentacions a classe, en les quals s'hauran de posar en pràctica les indicacions que s'hagin fet sobre adequació fonètica en registres diferents.

Tota la informació pertinent relacionada amb l'assignatura es notificarà a classe i pel Campus Virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis orals i escrits	15%	1	0,04	1, 5, 6, 7, 9, 13, 15, 16, 23, 26, 29, 31, 32, 33, 34

Prova final escrita	20%	1	0,04	5, 6, 7, 9, 12, 33
Prova final oral	25%	0,5	0,02	7, 15, 16, 23, 29, 32
Prova parcial escrita i oral	20%	1	0,04	5, 6, 9, 15, 16, 23, 26, 29, 32, 33
Treball escrit	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34

L'avaluació de l'assignatura es farà de la manera següent:

- (1) Treball escrit: 20%
- (2) Exercicis orals i escrits: 15%
- (3) Prova parcial escrita i oral: 20%
- (4) Prova final escrita: 20%
- (5) Prova final oral: 25%

Avaluació única:

- (a) Prova escrita: 40%
- (b) Prova oral: 40%
- (c) Treball: 20%

S'obtindrà un 'no avaluable' quan s'hagin realitzat menys d'un 30% de les activitats d'avaluació.

Per a la recuperació de l'avaluació única es farà servir el mateix sistema que per a l'avaluació continuada.

Per accedir a la recuperació s'haurà d'haver estat avaluat prèviament en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total i haver obtingut una nota entre un 3,5 i un 4,9. La nota màxima que es pot obtenir amb la recuperació és 5. Queden excloses de la recuperació les activitats (2) i (3).

Per aprovar l'assignatura caldrà treure una nota mínima de 5.

Les dates de les activitats d'avaluació així com les de revisió s'anunciaran amb antelació a classe i a través del Campus Virtual.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. Les restriccions sobre l'ús de les tecnologies d'intel·ligència artificial es notificaran quan sigui pertinent.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Les diverses activitats es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Bibliografia

Bonet, Eulàlia, Maria Rosa Lloret i Joan Mascaró. 1997. *Manual de transcripció fonètica*. Bellaterra: Publicacions de la Universitat Autònoma.

Institut d'Estudis Catalans, Secció Filològica. 2009. Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, I. Fonètica. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Institut d'Estudis Catalans. 2016. *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Prieto, Pilar. 2004. *Fonètica i fonologia. Els sons del català*. Barcelona: Editorial UOC.

Recasens, Daniel. 1993. *Fonètica i fonologia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Recasens, Daniel. 1996. *Fonètica descriptiva del català. Assaig de caracterització de la pronúncia del vocalisme i consonantisme del català al s. XX*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. 2a. edició.

Recasens i Vives, Daniel. 2014. *Fonètica i fonologia experimentals del català. Vocals i consonants*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Aquesta bibliografia es completarà amb enllaços web que es podran trobar al Campus Virtual.

Programari

No hi ha programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt